

רע"פ 7344/14 - עבד אל חכים איגאסי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7344/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: עבד אל חכים איגאסי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 2.10.2014, בעפ"ג 47238-07-14, שניתן על-ידי כב' השופטים ב' טאובר; ר' שפירא, סג"נ; ו-א' אליקים

בשם המבקש: עו"ד פואד אסעד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים ב' טאובר; ר' שפירא, סג"נ; ו-א' אליקים), בעפ"ג 47238-07-14, מיום 2.10.2014, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת א' קנטור, סג"נ), בת"פ 5899-01-14, מיום 15.7.2014.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו את העבירות הבאות: שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), לפי סעיף 420 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 415 סיפא ו-25 לחוק העונשין (ריבוי עבירות). בכתב האישום אשר הוגש נגד המבקש מסופר, כי בין החודשים ינואר 2013 לדצמבר 2013 (להלן: התקופה), רכש המבקש, במשך עשרות פעמים, מאתר האינטרנט "swiped1.ru", מאות כרטיסי אשראי מזויפים, בידעו כי הם מזויפים (להלן: הכרטיסים המזויפים). נטען, כי המבקש שילם כ- 20\$ עד 80\$, עבור כל כרטיס מזויף, וכי החזיק לאורך התקופה כ-150 כרטיסים מזויפים, לכל הפחות. עוד נטען, כי במהלך התקופה, המבקש השתמש בכרטיסים המזויפים, וביצע או ניסה לבצע באמצעותם, כ-393 רכישות של מוצרים ושירותים, במועדים ובמקומות שונים, והכל בכוונה להונות ולקבל דבר במרמה. נטען בנוסף, כי המבקש קיבל במרמה מוצרים ושירותים בסך של כ-65,000 ₪. בנוסף, הוא ניסה לקבל במרמה מוצרים ושירותים בסך של כ-600,000 ₪.

3. ביום 10.6.2014, הורשע המבקש על יסוד הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, וביום 15.7.2014, נגזר דינו של המבקש. בהתאם להוראות סעיף 40ט לחוק העונשין, שקל בית המשפט את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובכלל זאת: התכונן שקדם לביצוע העבירות; מידת התחכום בה נהג המבקש; והנזקים הממוניים שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירות, כמו גם הנזקים הממוניים הפוטנציאליים, והנזקים שאינם נזקי ממון ישירים. לעניין זיוף כרטיסי האשראי, ציין בית המשפט, כי: "הנאשם [המבקש] הוא לא זה אשר יצר את כרטיסי האשראי, לא ביצע פעולה של זיוף בהכנתם, לא התחזה לאחר במהלך השימוש בהם, ואף שילם סכומים לא מבוטלים לשם רכישת הכרטיסים". עוד קבע בית המשפט, כי מדובר בריבוי עבירות, וכי מתחם העונש ההולם לכל עבירה, יכול שינוע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל, לתקופה קצרה בת מספר ימים. ואולם, סבר בית המשפט השלום, כי יש לקבוע מתחם ענישה כולל לכל האירועים, שכן בפועל המתלונן הוא אחד - חברת האשראי - אשר אמורה לשאת בנזקים שנגרמו. לפיכך, נקבע כי מתחם העונש ההולם את כלל העבירות שבוצעו נע בין 6 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לצד זאת, נתן בית המשפט את דעתו למספר שיקולים לקולה: הודאתו של המבקש בהזדמנות הראשונה, לאחר שתוקן כתב האישום; הבעת החרטה ונטילת אחריות על מעשיו, אשר זכתה לביטוי גם בנכונותו לפצות כל מי שנגרם לו נזק; שיתוף הפעולה של המבקש עם רשויות החקירה; היעדר עבר פלילי העומד לחובתו של המבקש; וכן, הפגיעה הקשה שתיגרם למבקש ולבני משפחתו, אם יוטל עליו עונש מאסר "מאחורי סורג ובריח". בהתאם לכך, השיתוף של בית המשפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו, ו-12 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור המבקש כל עבירה בגינה הורשע.

4. המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי בחיפה על קולת העונש שהושת על המבקש. בערעורה טענה המשיבה, כי שגה בית המשפט השלום שעה שלא נתן משקל מספק לחומר לתקופה הממושכת ולאופן השיטתי בו פעל המבקש; לכמות העבירות שבוצעו, ומספר כרטיסי האשראי בהם החזיק המבקש לשם ביצוע; ולפגיעה בחיי המסחר התקינים, שנגרמה כתוצאה ממעשיו של המבקש. בנוסף, ציינה המשיבה, כי לא היה מקום להתחשבותו היתרה של בית משפט השלום, בנסיבותיו האישיות של המבקש. מנגד, טען בא-כוחו של המבקש, עו"ד סלימאן, במסגרת הטיעונים בעל-פה שהתקיימו ביום 18.9.2014, כי הן מתחם העונש שנקבע, והן העונשים שנגזרו בפועל על המבקש, הינם ראויים, בנסיבות העניין. ביום 2.10.2014, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המשיבה בציינו, כי: "מדובר בפעולה שיטתית בה נקט המשיב [המבקש], במשך פרק זמן של שנה, במסגרתה עשה המשיב [המבקש] שימוש במסמכים מזויפים, רכש כרטיסי אשראי מזויפים, בידעו שהם מזויפים, וביצע או ניסה לבצע באמצעותם 393 מעשי מרמה בנסיבות מחמירות, כאשר רק המזל מנע ממנו לגרום לנזק ממוני גדול יותר. סבורני, כי על הענישה הנגזרת

במקרים מהסוג הנידון לבטא סלידתה של החברה ממעשיהם של עברייני המרמה, ולהבהיר היטב, כי כספי הציבור אינם הפקר". לפיכך, נקבע בפסק דינה של השופטת ב' טאובר, כי מתחם העונש ההולם בגין כלל העבירות שבוצעו, נע בין 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לבין 48 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בהתאם לכך, ותוך התחשבות בעובדה שזוהי הרשעתו הראשונה של המבקש, השית בית המשפט המחוזי על המבקש 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בנוסף, ציין כב' השופט ר' שפירא, סג"נ, כי: "אלמלא ההלכה כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם שבפניה, הייתי מציע לגזור על המשיב [המבקש] עונש חמור אף יותר".

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה לרשות ערעור, מפנה המבקש את עיקר טענותיו כלפי התערבותו של בית המשפט המחוזי בגזר דינו של בית משפט השלום. נטען, כי לא הוכח כי מדובר במקרה חריג, בו נפלה טעות מהותית בגזר הדין, אשר הצריכה את התערבותה של ערכאת הערעור, או כי העונש שנגזר על המבקש בערכאה הדיונית סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה הראויה במקרים כגון דא. לטענתו של המבקש, בית המשפט המחוזי החמיר באופן קיצוני ובלתי מידתי בעונש שהשית עליו, תוך שהוא מתעלם מנסיבותיו האישיות, ומחלקו השולי בביצוע העבירות, ביחס לאחרים אשר יצרו את כרטיסי האשראי המזויפים, וכלל לא הועמדו לדין.

דיון והכרעה

6. הלכה ידועה בשיטת משפטנו היא, כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במשורה, ואך במקרים בהם עולה שאלה משפטית עקרונית או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה, וכן במקרים חריגים בהם קיים חשש מפני עיוות דינו של המבקש, או כשמתקיימים שיקולי צדק התומכים בעריכת דיון "בגלגול שלישי", בטענותיו של המבקש. (רע"פ 6692/14 כראדי נ' מדינת ישראל (5.11.2014); רע"פ 7231/14 גולדמן נ' מדינת ישראל (3.11.2014); רע"פ 6785/14 אייבי נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). הבקשה שלפניי אינה חורגת מענייני הפרטי של המבקש, ואיני סבור כי נגרם לו עיוות דין. בהתאם לכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, כאמור, ודינה להידחות.

7. יתר על כן, כל עניינה של בקשת רשות הערעור שלפניי, היא בערעור על חומרת העונש שהושת על המבקש, וכפי שצינתי ברע"פ 5423/14 קופרמן נ' מדינת ישראל (30.9.2014):

"החמרה בעונש שהוטל על המבקש בערכאת הערעור, כשלעצמה, אינה מהווה עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 8433/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל (24.12.2012); רע"פ 2426/12 מחאמיד נ' מדינת ישראל (1.4.2012); רע"פ 4883/12 הררי נ' מדינת ישראל (28.6.2012)). עוד נלמד מן הפסיקה, כי יתכנו מקרים בהם פער בין העונש, אותו השיתה הערכאה הדיונית לבין זה שהוטל בערכאת הערעור, יצדיק מתן רשות ערעור. ואולם, "אין זו תוצאה הכרחית או מיידית של קיומו של פער. הבחינה האם מוצדק מתן רשות ערעור תלויה בנסיבותיו הקונקרטיים של כל מקרה ומקרה" (רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (9.2.2009))."

ואכן, הנני סבור כי בנסיבות המקרה דנן, מדובר בעונש הולם וראוי, בשים לב, לתכנון המוקדם שקדם לביצוע העבירות; לשיטתיות ולתקופה הארוכה בה פעל המבקש; לאפקט המצטבר של ריבוי העבירות שביצע ולמידת חומרתן; ולאינטרס הציבורי שנפגע, שעניינו שמירה על רכוש הזולת, ועל חיי מסחר תקינים. עם זאת, ניתן משקל במסגרת פסק דינו של בית המשפט המחוזי, לנסיבותיו האישיות של המבקש וליתר השיקולים לקולה שפורטו על-ידו.

8. משלא מצאתי מקום לדון בעניינו של המבקש ב"גלגול שלישי", דין בקשת רשות הערעור להידחות.

ניתנה היום, ה' בכסלו התשע"ה (27.11.2014).

שׁוֹפֵט
